

**НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ АГРАРНИХ НАУК
ІНСТИТУТ АГРОЕКОЛОГІЇ І ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ**

**КАДАСТР АДВЕНТИВНИХ ТА ІНВАЗІЙНИХ ВИДІВ
РОСЛИН ПОЛЕЗАХИСНИХ ЛІСОВИХ СМУГ
ЛІСОСТЕПУ УКРАЇНИ**

Дуб червоний (*Quercus rubra* L.)

Київ – 2022

Кадастр адвентивних та інвазійних видів рослин полезахисних лісових смуг Лісостепу України / В.А. Соломаха, І.В. Соломаха, О.П. Марценюк. – К., 2022. – 35 с.

Кадастр адвентивних та інвазійних видів рослин полезахисних лісових смуг підготовлено в межах виконання завдання на 2022 р. «Дослідження еколого-біологічних та ценотичних особливостей полезахисних лісових смуг з метою оптимізації використання агробіоресурсів» науково-дослідної роботи 06.00.01.01.Ф. «Сучасний стан, просторова і структурна оптимізація полезахисних лісових смуг Лісостепу України» ПНД 6 «Екологічна безпека аграрного виробництва в умовах змін клімату» (Екологічна безпека агросфери).

Призначено для співробітників науково-дослідних інститутів, викладачів і студентів вищих навчальних закладів, працівників лісового господарства та сільськогосподарських підприємств, громадськості.

Автори розробки:

Соломаха В.А. – д-р біол. наук, професор, провідний науковий співробітник лабораторії гідроекології ІАП НААН;

Соломаха І.В. – канд. біол. наук, завідувач лабораторії агроєкологічного лісівництва ІАП НААН;

Марценюк О.П. – канд. с.-г. наук, старший науковий співробітник лабораторії агроєкологічного лісівництва ІАП НААН

Рецензенти:

Ткач Є.Д. – д-р біол. наук, старший дослідник, заступник завідувача відділу агроєкології і біобезпеки ІАП НААН

Двірна Т.С. - канд. біол. наук, науковий співробітник Інституту ботаніки ім. М.Г. Холодного НАН України

Затверджено до друку рішенням Вченої ради Інституту агроєкології і природокористування НААН (протокол № 5 від 11 листопада 2022 р.)

Зміст

Вступ.....	6
Клас Однодольні (<i>Liliopsida</i>).....	7
Порядок Холодкоцвіті (<i>Asparagales</i>).....	7
Родина Півникові (<i>Iridaceae</i>).....	7
Порядок Тонконогоцвіті (<i>Poales</i>).....	7
Родина Злакові (<i>Poaceae</i>).....	7
Клас Дводольні (<i>Rosopsida</i>).....	9
Порядок Жовтецевоцвіті (<i>Ranunculales</i>).....	9
Родина Жовтецеві (<i>Ranunculaceae</i>).....	9
Родина Макові (<i>Papaveraceae</i>).....	10
Порядок Виноградоцвіті (<i>Vitales</i>).....	11
Родина Виноградові (<i>Vitaceae</i>).....	11
Порядок Парнолистоцвіті (<i>Zygophyllales</i>).....	11
Родина Парнолистові (<i>Zygophyllaceae</i>).....	11
Порядок Бобовоцвіті (<i>Fabales</i>).....	11
Родина Бобові (<i>Fabaceae</i>).....	11
Порядок Розоцвіті (<i>Rosales</i>).....	13
Родина Розові (<i>Rosaceae</i>).....	13
Порядок Кропивоцвіті (<i>Urticales</i>).....	13
Родина В'язові (<i>Ulmaceae</i>).....	13
Родина Коноплеві (<i>Cannabaceae</i>).....	14
Родина Шовковицеві (<i>Moraceae</i>).....	14
Родина Кропивові (<i>Urticaceae</i>).....	14
Порядок Букоцвіті (<i>Fagales</i>).....	14
Родина Букові (<i>Fagaceae</i>).....	14
Родина Горіхові (<i>Juglandaceae</i>).....	14
Порядок Гарбузоцвіті (<i>Cucurbitales</i>).....	15
Родина Гарбузові (<i>Cucurbitaceae</i>).....	15
Порядок Квасеницецвіті (<i>Oxalidales</i>).....	15
Родина Квасеницеві (<i>Oxalidaceae</i>).....	15
Порядок Фіалкоцвіті (<i>Violales</i>).....	15
Родина Вербові (<i>Salicaceae</i>).....	15
Родина Фіалкові (<i>Violaceae</i>).....	16
Порядок Молочайоцвіті (<i>Euphorbiales</i>).....	16
Родина Молочайні (<i>Euphorbiaceae</i>).....	16
Порядок Геранієцвіті (<i>Geraniales</i>).....	16
Родина Журавцеві (<i>Geraniaceae</i>).....	16
Порядок Миртоцвіті (<i>Myrtales</i>).....	17

Родина Онагрові (<i>Onagraceae</i>).....	17
Порядок Сапіндоцвіті (<i>Sapindales</i>).....	17
Родина Анакардієві (<i>Anacardiaceae</i>).....	17
Родина Сапіндові (<i>Sapindaceae</i>).....	17
Родина Рутові (<i>Rutaceae</i>).....	18
Порядок Мальвоцвіті (<i>Malvales</i>).....	18
Родина Мальвові (<i>Malvaceae</i>).....	18
Порядок Капустоцвіті (<i>Brassicales</i>).....	19
Родина Резедові (<i>Resedaceae</i>).....	19
Родина Капустяні (<i>Brassicaceae</i>).....	19
Порядок Гречкоцвіті (<i>Polygonales</i>).....	23
Родина Гречкові (<i>Polygonaceae</i>).....	23
Порядок Гвоздикоцвіті (<i>Caryophyllales</i>).....	23
Родина Гвоздикові (<i>Caryophyllaceae</i>).....	23
Родина Щирицеві (<i>Amaranthaceae</i>).....	23
Родина Портулакові (<i>Portulacaceae</i>).....	24
Порядок Вересоцвіті (<i>Ericales</i>).....	25
Родина Бальзаминові (<i>Balsaminaceae</i>).....	25
Родина Первоцвітові (<i>Primulaceae</i>).....	25
Порядок Тирличецвіті (<i>Gentianales</i>).....	25
Родина Маренові (<i>Rubiaceae</i>).....	25
Родина Барвінкові (<i>Apocynaceae</i>).....	25
Порядок Шорстколистцвіті (<i>Boraginales</i>).....	26
Родина Шорстколисті (<i>Boraginaceae</i>).....	26
Порядок Пасльоновоцвіті (<i>Solanales</i>).....	27
Родина Пасльонові (<i>Solanaceae</i>).....	27
Порядок Губоцвіті (<i>Lamiales</i>).....	27
Родина Маслинові (<i>Oleaceae</i>).....	27
Родина Подорожникові (<i>Plantaginaceae</i>).....	28
Родина Глухокропивові (<i>Lamiaceae</i>).....	28
Родина Вовчкові (<i>Orobanchaceae</i>).....	30
Родина Вербенові (<i>Verbenaceae</i>).....	30
Порядок Айстроцвіті (<i>Asterales</i>).....	30
Родина Айстрові (<i>Asteraceae</i>).....	30
Порядок Черсакоцвіті (<i>Dipsacales</i>).....	33
Родина Жимолостеві (<i>Caprifoliaceae</i>).....	33
Порядок Аралієцвіті (<i>Apiales</i>).....	33
Родина Окружкові (<i>Apiaceae</i>).....	33
Словник термінів.....	34

Вступ

Кадастр адвентивних та інвазійних видів рослин полезахисних лісових смуг наведений власне його центральною частиною – списком видів, який досить детально опрацьований на підставі власних матеріалів досліджень, а також наявних літературних джерел. Наведений перелік видів у подальшому буде доповнено, доопрацьовано та актуалізовано як повний функціональний список видів. Потрібно відзначити, що представлений список видів є першим зведенням стосовно польових лісосмуг, де використовувалися як флористичні, так і фітоценотичні дослідження. Авторами даного кадастру досить детально опрацьовані останні дослідження щодо класифікації рослинних угруповань полезахисних лісових смуг, так і стосовно екологічних особливостей цих угруповань на основі фітоіндикаційних досліджень.

У представленому кадастрі в результаті досліджень встановлено, що адвентивна фракція флори представлена 212 видами судинних рослин.

Клас Однодольні (*Liliopsida*)

Порядок Холодкоцвіті (*Asparagales*)

Родина Півникові (*Iridaceae*)

Півники німецькі (*Iris germanica* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – євразійський, мезофіт, сціогеліофіт, терофіт, трав'янистий полікарпик.

Порядок Тонконогоцвіті (*Poales*)

Родина Злакові (*Poaceae*)

Вівсюг звичайний (*Avena fatua* L.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, антропохор.

Гусятник малий (*Eragrostis minor* Host) – кенофіт південноєвропейського походження, ареал – європейський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, мезофіт, сціогеліофіт, антропохор.

Жито посівне (*Secale cereale* L.) – археофіт середньоазійського походження, ареал – центральноєвропейсько-давньосередземноморський, ергазіофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор.

Кукурудза звичайна (*Zea mays* L.) – кенофіт південноамериканського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ергазіофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор.

Метлюг звичайний (*Apera spica-venti* (L.) P.Beauv.) – археофіт нез'ясованого походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт, антропохор.

Мишій зелений (*Setaria viridis* (L.) P.Beauv.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, терофіт, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор.

Мишій італійський (*Setaria italica* (L.) P.Beauv.) – кенофіт азійського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик,

мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, барохор.

Мишій сизий (*Setaria glauca* (L.) P.Beauv.) – археофіт індо-малазійського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, барохор.

Овес посівний (*Avena sativa* L.) – кенофіт південноєвропейського походження, ареал – гемікосмополіт, ергазіофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, барохор, антропохор.

Пальчатка звичайна (*Digitaria ischaemum* (Schreb.) ex. Muhl.) – археофіт середньоєвропейського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-передньоазійський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор, барохор.

Пальчатка кров'яна (*Digitaria sanguinalis* (L.) Scop.) – археофіт південно-східноєвропейського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, барохор, антропохор.

Плоскуха звичайна (*Echinochloa crusgalli* (L.) P. Beauv.) – археофіт азійського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор, барохор.

Свинорий пальчастий (*Cynodon dactylon* (L.) Pers.) – кенофіт африканського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, антропохор.

Стоколос змінений (*Bromus commutatus* Schrad.) – кенофіт середньоєвропейського походження, ареал – європейсько-азійський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Стоколос житній (*Bromus secalinus* L.) – археофіт східносередземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, мезотроф, мезофіт, геліофіт, антропохор, зоохор.

Стоколос кострубатий (*Bromus squarrosus* L.) – кенофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-передньоазійський, ксенофіт, агріоепекофіт, терофіт, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, зоохор.

Стоколос покрівельний (*Bromus tectorum* L.) – археофіт середземноморсько-східно-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, барохор, зоохор.

Стоколос польовий (*Bromus arvensis* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-азійський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, монокарпик, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт, анемохор, антропохор, зоохор.

Французький райграс високий (*Arrhenatherum elatius* (L.) J.Presl & C.Presl.) – кенофіт західноєвропейського походження, космополіт, ергазіофіт, ефемерофіт, терофіт, трав'янистий полікарпик, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт, антропохор.

Ценхрус якірцевий (*Cenchrus pauciflorus* Benth.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-передньоазійський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор.

Ячмінь заячий (*Hordeum leporinum* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Клас Дводольні (*Rosopsida*)

Порядок Жовтецевоцвіті (*Ranunculales*)

Родина Жовтецеві (*Ranunculaceae*)

Орлики звичайні (*Aquilegia vulgaris* L.) – кенофіт західноєвропейського походження, ареал – європейський, ергазіофіт, колонофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпик, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт, автохор, анемохор.

Сокирки польові (*Consolida regalis* Gray) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ергазіофіт, епекофіт, терофіт, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, автохор.

Родина Макові (*Papaveraceae*)

Мак городній (*Papaver somniferum* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – космополіт, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, барохор.

Мак дикий (*Papaver rhoeas* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор, барохор.

Мак сумнівний (*Papaver dubium* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт, анемохор.

Рутка Ваяна (*Fumaria vaillantii* Loisel.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Рутка дрібноквіткова (*Fumaria parviflora* Lam.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-давньосередземноморський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Рутка лікарська (*Fumaria officinalis* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Рутка Шлейхера (*Fumaria schleicheri* Soy.-Willem.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Порядок Виноградоцвіті (*Vitales*)

Родина Виноградові (*Vitaceae*)

Виноград справжній (*Vitis vinifera* L.) – кенофіт північноамериканського походження, космополіт, ергазіофіт, ергазіофігофіт, хамефіт, полікарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, антропохор.

Дикий виноград п'ятилистий (*Parthenocissus quinquefolia* (L.) Planch) – евкенофіт північно-американського походження, космополіт, ергазіофіт, агріоепекофіт, колонофіт, фанерофіт, евтроф, мезофіт, сціогеліофіт.

Порядок Парнолистоцвіті (*Zygophyllales*)

Родина Парнолистові (*Zygophyllaceae*)

Якірці сланкі (*Tribulus terrestris* L.) – кенофіт середземноморського походження, космополіт, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпик, мезотроф, ксерофіт, геліофіт, антропохор.

Порядок Бобовоцвіті (*Fabales*)

Родина Бобові (*Fabaceae*)

Аморфа кущова (*Amorpha fruticosa* L.) – кенофіт північноамериканського походження, космополіт, ергазіофіт, агріоепекофіт, фанерофіт, мезофіт, сціогеліофіт, гідрохор, антропохор.

Вика волохата (*Vicia villosa* Roth) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезоксерофіт, сціогеліофіт, зоохор, автохор.

Вика вузьколиста (*Vicia angustifolia* Reichard) – кенофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, космополіт, ксенофіт, агріофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт, зоохор, автохор.

Вика чотиринасінна (*Vicia tetrasperma* (L.) Schreb.) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, зоохор, антропохор.

Вика шорстка (*Vicia hirsuta* (L.) S.F.Gray) – археофіт західносередземноморського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт, зоохор, автохор.

Гледичія терниста (*Gleditsia triacanthos* L.) – кенофіт північноамериканського походження, космополіт, ергазіофіт, ергазіофігофіт, полікарпік, фанерофіт, евтроф, мезофіт, геліосціофіт, антропохор.

Еспарцет сійний (*Onobrychis viciifolia* Scop.) – кенофіт південноєвропейського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ергазіофіт, ефемерофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Карагана дерев'яниста (*Caragana arborescens* Lam.) – евкенофіт центральносибірсько-кавказького походження, ареал – північноазійський, ергазіофіт, агріофіт, агріоепекофіт, фанерофіт, мезотроф, ксерофіт.

Конюшина гібридна (*Trifolium hybridum* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, евтроф, мезофіт, сціогеліофіт.

Конюшина пухирчаста (*Trifolium elegans* Savi) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ергазіофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, евтроф, мезофіт, сціогеліофіт, ендозоохор.

Люпин багатолістий (*Lupinus polyphyllus* Lindl.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – гемікосмополіт, ергазіофіт, агріоепекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, мезофіт, геліофіт, антропохор.

Люцерна мінлива (*Medicago × varia* T.Martyn) – кенофіт гібридогенного походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ксенофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, зоохор, антропохор.

Люцерна посівна (*Medicago sativa* L.) – кенофіт середньоазійського походження, ареал – голарктичний, ергазіофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, зоохор, антропохор.

Робінія звичайна (*Robinia pseudoacacia* L.) – евкенофіт північноамериканського походження, ареал – голарктичний, ергазіофіт, фанерофіт, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, автохор.

Чина бульбиста (*Lathyrus tuberosus* L.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ксенофіт, агріоепекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, евтроф, мезоксерофіт, сціогеліофіт, автохор.

Порядок Розоцвіті (*Rosales*)

Родина Розові (*Rosaceae*)

Абрикос звичайний (*Prunus armeniaca* Lam.) – кенофіт, центральноазійсько-кавказького походження, ареал – азійський, агріоепекофіт, фанерофіт.

Вишня звичайна (*Prunus cerasus* L.) – кенофіт балканського або передньоазійського походження, ареал – європейсько-азійський, ергазіофіт, мезофіт, геліофіт, фанерофіт.

Пухироплідник калинолистий (*Physocarpus opulifolius* (L.) Maxim.) – евкенофіт північноамериканського походження, ергазіофіт, епекофіт, фанерофіт, мезофіт.

Черемха звичайна (*Prunus serotina* Ehrh.) – кенофіт північноамериканського походження, колонофіт, фанерофіт, евтроф, мезофіт, геліофіт, фанерофіт.

Яблуня лісова (*Malus sylvestris* Mill.) – кенофіт центральноєвропейського походження, ареал – європейський, ергазіофіт, ефемерофіт, полікарпік, мезотроф, мезофіт, геліосціофіт, фанерофіт.

Порядок Кропивоцвіті (*Urticales*)

Родина В'язові (*Ulmaceae*)

В'яз карликовий (*Ulmus pumila* L.) – кенофіт східноазійського походження, ареал – європейсько-азійський, ергазіофіт, епекофіт, полікарпік, мезотроф, ксерофіт, сціогеліофіт, фанерофіт, антропохор.

Родина Коноплеві (*Cannabaceae*)

Коноплі звичайні (*Cannabis sativa* Lam.) – кенофіт східноазійського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-турансько-східноазійський, ергазіофіт, епекофіт, терофіт, ксеромезофіт, геліофіт, барохор.

Родина Шовковицеві (*Moraceae*)

Шовковиця біла (*Morus alba* L.) – кенофіт східноазійського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-передньоазійський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт, полікарпік, мезотроф, мезоксерофіт, геліосціофіт, антропохор.

Шовковиця чорна (*Morus nigra* L.) – кенофіт азійського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-іранський, ксеромезофіт, геліофіт, фанерофіт, ендозоохор.

Родина Кропивові (*Urticaceae*)

Кропива жалка (*Urtica urens* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, евтроф, мезофіт, сціогеліофіт, антропохор.

Кропива конопляна (*Urtica cannabina* L.) – кенофіт середньоазійського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, ефемерофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезофіт, сціогеліофіт, антропохор.

Порядок Букоцвіті (*Fagales*)

Родина Букові (*Fagaceae*)

Дуб червоний (*Quercus rubra* L.) – евкенофіт північноамериканського походження, ареал – голарктичний, ергазіофігофіт, полікарпік, оліготроф, фанерофіт, геліосціофіт, мезофіт, колонофіт, антропохор.

Родина Горіхові (*Juglandaceae*)

Горіх волоський (*Juglans regia* L.) – кенофіт азійського походження, ареал – європейсько-азійський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт, полікарпік, евтроф, мезофіт, геліосціофіт, антропохор.

Порядок Гарбузоцвіті (*Cucurbitales*)

Родина Гарбузові (*Cucurbitaceae*)

Їжакоплідник виткий (*Echinocystis lobata* (Michx.) Torr. & A.Gray) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – голарктичний, ергазіофіт, агріофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, гігромезофіт, сціогеліофіт, барохор.

Переступень білий (*Bryonia alba* L.) – кенофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, агріофіт, геофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, сціогеліофіт.

Порядок Квасеницецвіті (*Oxalidales*)

Родина Квасеницеві (*Oxalidaceae*)

Алтея лікарська (*Althaea officinalis* L.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ергазіофіт, агріоепекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпик, оліготроф, мезофіт, геліофіт, барохор.

Гібіск трійчастий (*Hibiscus trionum* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт.

Квасениця пряма (*Xanthoxalis dillenii* (Jacq.) Holub) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-північноамериканський, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпик, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт.

Порядок Фіалкоцвіті (*Violales*)

Родина Вербові (*Salicaceae*)

Верба ламка (*Salix fragilis* L.) – археофіт малоазійського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-передньоазійський, ксенофіт, агріофіт, фанерофіт, полікарпик, евтроф, гігрофіт, сціогеліофіт, анемохор, антропохор.

Тополя біла (*Populus alba* L.) – кенофіт центральноєвропейського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт, полікарпік, евтроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Родина Фіалкові (*Violaceae*)

Фіалка польова (*Viola arvensis* Murray) – археофіт середземноморського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт.

Порядок Молочайоцвіті (*Euphorbiales*)

Родина Молочайні (*Euphorbiaceae*)

Молочай городній (*Euphorbia peplus* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Молочай простертий (*Euphorbia humifusa* Willd. ex Schlecht.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-давньосередземноморський, ксенофіт, ефемерофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, мезотроф, мезофіт, геліофіт.

Молочай соняшний (*Euphorbia helioscopia* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, евтроф, мезофіт, геліофіт.

Порядок Геранієцвіті (*Geraniales*)

Родина Журавцеві (*Geraniaceae*)

Журавець дрібний (*Geranium pusillum* L.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Журавець сибірський (*Geranium sibiricum* L.) – кенофіт азійського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт.

Порядок Миртоцвіті (*Myrtales*)

Родина Онагрові (*Onagraceae*)

Енотера дворічна (*Oenothera biennis* L.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, агріофіт, терофіт, дворічний трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезоксерофіт, сціогеліофіт.

Енотера червоностебла (*Oenothera rubricaulis* Kleb.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-північноамериканський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезоксерофіт, сціогеліофіт.

Енотера червоначашечкова (*Oenothera villosa* Thunb.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезоксерофіт, сціогеліофіт.

Порядок Сапіндоцвіті (*Sapindales*)

Родина Анакардієві (*Anacardiaceae*)

Скумпія звичайна (*Cotinus coggygria* Scop.) – евкенофіт середземноморського походження, ареал – понтично-давньосередземноморсько-східноазійський, ергазіофіт, ксеромезофіт, сціогеліофіт, анемохор.

Родина Сапіндові (*Sapindaceae*)

Айлант найвищий (*Ailanthus altissima* (Mill.) Swingle) – кенофіт східноазійського походження, ареал – гемікосмополіт, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт, полікарпик, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Гіркокаштан звичайний (*Aesculus hippocastanum* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ергазіофіт, агріоепекофіт, фанерофіт, полікарпик, мезотроф, мезофіт, геліосціофіт, анемохор, антропохор.

Клен несправжньоюплатановий (*Acer pseudoplatanus* L.) – евкенофіт західноєвропейського походження, ергазіофіт, епекофіт, фанерофіт, мезотроф.

Клен сріблястий (*Acer saccharinum* L.) – евкенофіт північноамериканського походження, ареал – голарктичний, агріофіт, фанерофіт, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт.

Клен ясенелистий (*Acer negundo* L.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, ергазіофіт, агріоепекофіт, фанерофіт, полікарпик, мезотроф, мезофіт, геліосціофіт, анемохор, антропохор.

Родина Рутові (*Rutaceae*)

Птелея трилиста (*Ptelea trifoliata* L.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-північноамериканський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт, полікарпик, мезотроф, мезофіт, геліосціофіт, анемохор, антропохор.

Порядок Мальвоцвіті (*Malvales*)

Родина Мальвові (*Malvaceae*)

Калачики дрібненькі (*Malva pusilla* Smith) – археофіт євразійського походження, ареал – європейсько-азійський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, барохор.

Калачики непомітні (*Malva neglecta* Wallr.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, барохор.

Калачики лісові (*Malva sylvestris* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, барохор.

Лаватера тримісячна (*Lavatera trimestris* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, баліст.

Мальва кучерява (*Malva crispa* L.) – кенофіт азійського походження, ареал – європейсько-азійський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезофіт, геліофіт, барохор.

Рожа городня (*Alcea rosea* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, дворічний монокарпик, евтроф, мезофіт, геліофіт, барохор.

Порядок Капустоцвіті (*Brassicales*)

Родина Резедові (*Resedaceae*)

Резеда жовта (*Reseda lutea* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-північноамерикансько-середземноморсько-передньозійський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Родина Капустяні (*Brassicaceae*)

Вайда фарбувальна (*Isatis tinctoria* L.) – кенофіт ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Гірчиця біла (*Sinapis alba* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ергазіофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, антропохор.

Гірчиця польова (*Sinapis arvensis* L.) – археофіт середземноморсько-атлантично-європейського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, антропохор.

Гірчиця салатна (*Brassica juncea* (L.) Czern.) – кенофіт південно-східноазійського походження, ареал – космополіт, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, барохор.

Гірчиця чорна (*Brassica nigra* (L.) W.D.J. Koch) – кенофіт середземноморського походження, ареал – гемікосмополіт, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, антропохор, барохор.

Грицики звичайні (*Capsella bursa-pastoris* (L.) Medik.) – археофіт середземноморського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезофіт, геліофіт, антропохор.

Дворядник муровий (*Diplotaxis muralis* (L.) DC.) – кенофіт південноєвропейського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор.

Жовтушник дрібноцвітий (*Erysimum cheiranthoides* L.) – археофіт нез'ясованого походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт, анемохор.

Жовтушник розчепірений (*Erysimum repandum* L.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, сціогеліофіт, мезоксерофіт, анемохор, антропохор.

Капуста городня (*Brassica oleraceae* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – гемікосмополіт, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, антропохор, барохор.

Кудрявець звичайний (*Descurainia sophia* (L.) Webb ex Prantl) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Редька дика (*Raphanus raphanistrum* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Рижій волосистий (*Camelina pilosa* (DC.) N.W.Zinger) – археофіт антропогенного походження, ареал – європейсько-кавказький, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, анемохор.

Рижій посівний (*Camelina sativa* (L.) Crantz) – археофіт антропогенного походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, терофіт, ергазіофігофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, антропохор.

Рижій дикий (*Camelina sylvestris* Wallr.) – кенофіт нез'ясованого походження, ареал – європейсько-давньосередземноморський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, анемохор.

Ріпа кормова (*Brassica campestris* L.) – археофіт центральноазійського походження, ареал – космополіт, ергазіофіт, епекофіт, терофіт, одно-,

дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Ріпак (*Brassica napus* L.) – кенофіт південноєвропейського походження, ареал – гемікосмополіт, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезофіт, геліофіт, антропохор, барохор.

Ріпиця зморщена (*Rapistrum rugosum* (L.) Bergeret) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, оліготроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Свербига звичайна (*Bunias orientalis* L.) – кенофіт східносередземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ксенофіт, епекофіт, евтроф, сціогеліофіт.

Сухоребрик високий (*Sisymbrium altissimum* L.) – кенофіт південноєвропейського походження, ареал – європейсько-північноамерикансько-давньосередземноморський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, автохор, анемохор.

Сухоребрик волзький (*Sisymbrium volgense* M.Bieb. ex Foutn.) – кенофіт східно-понтичного походження, ареал – європейський, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Сухоребрик Льозеля (*Sisymbrium loeselii* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ксенофіт, епекофіт, трав'янистий монокарпик, терофіт, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Сухоребрик лікарський (*Sisymbrium officinale* (L.) Scop.) – археофіт середземноморського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Сухоребрик мінливий (*Sisymbrium polymorphum* (Murray) Roth) – кенофіт ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-

азійський, ксенофіт, ефемерофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, оліготроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор.

Талабан польовий (*Thlaspi arvense* L.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Талабан пронизанолистий (*Thlaspi perfoliatum* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-давньосередземноморський, ергазіофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Хрін звичайний (*Armoracia rusticana* P.Gaertn., V.Mey & Scherb.) – кенофіт ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, евтроф, гігромезофіт, геліофіт, антропохор.

Хрiниця густоцвіта (*Lepidium densiflorum* Schrad.) – кенофіт південноамериканського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Хрiниця крупкова (*Lepidium draba* L.) – кенофіт південноєвропейського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, геофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, геліофіт, анемохор, антропохор.

Хрiниця польова (*Lepidium campestre* (L.) Ait.) – археофіт середземноморського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор.

Хрiниця пронизанолиста (*Lepidium perfoliatum* L.) – кенофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, евтроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Хрiниця смердюча (*Lepidium ruderale* L.) – кенофіт ірано-туранського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, евтроф, гігромезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Порядок Гречкоцвіті (*Polygonales*)

Родина Гречкові (*Polygonaceae*)

Витка гречка берізкова (*Fallopia convolvulus* (L.) A.Löve) – археофіт азійського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, барохор, антропохор.

Гречка звичайна (*Fagopyrum esculentum* Moench) – кенофіт центрально-азійського походження, ареал – космополіт, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор.

Порядок Гвоздикоцвіті (*Caryophyllales*)

Родина Гвоздикові (*Caryophyllaceae*)

Собаче мило лікарське (*Saponaria officinalis* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – євразійський, ергазіофіт, агріофіт, гемікриптофіт, хамефіт, полікарпик, евтроф, мезофіт.

Червець однорічний (*Scleranthus annuus* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ксенофіт, епекофіт, трав'янистий монокарпик, терофіт, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор.

Шпергель польовий (*Spergula arvensis* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Родина Щирицеві (*Amaranthaceae*)

Лобода гібридна (*Chenopodium hybridum* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, барохор, антропохор.

Лобода ряснонасінна (*Chenopodium polyspermum* L.) – археофіт нез'ясованого походження, ареал – палеарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, барохор, антропохор.

Лобода шведська (*Chenopodium suecicum* J.Murr) – кенофіт азійського походження, ареал – європейсько-азійський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт, барохор, антропохор.

Лутига дрібноцвіта (*Atriplex micrantha* L.) – кенофіт центрально-азійського походження, ареал – середземноморсько-євразійський, терофіт, ефемерофіт, монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Лутига лежача (*Atriplex prostrata* Boucher ex DC.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор, барохор.

Лутига татарська (*Atriplex tatarica* L.) – кенофіт середземноморсько-туранського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, барохор.

Мітельник звичайний (*Kochia scoparia* (L.) Schrad.) – кенофіт ірано-туранського походження, ареал – космополіт, ергазіофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт, барохор, антропохор.

Щириця біла (*Amaranthus albus* L.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор, барохор.

Щириця загнута (*Amaranthus retroflexus* L.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, сціогеліофіт, антропохор, барохор.

Щириця лободовидна (*Amaranthus blitoides* S.Watson) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт, анемохор, антропохор, барохор.

Родина Портулакові (*Portulacaceae*)

Портулак городній (*Portulaca oleracea* L.) – археофіт ірано-туранського походження, космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, антропохор, автохор.

Порядок Вересоцвіті (*Ericales*)

Родина Бальзамінові (*Balsaminaceae*)

Розрив-трава дрібноцвіта (*Impatiens parviflora* DC.) – кенофіт центрально-азійського походження, ареал – європейсько-азійський, ксенофіт, агріофіт, терофіт, монокарпік, мезотроф, гігрофіт, сціогеліофіт.

Родина Первоцвітові (*Primulaceae*)

Курячі очки польові (*Anagallis arvensis* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-передньоазійський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, барохор, антропохор.

Порядок Тирличецвіті (*Gentianales*)

Родина Маренові (*Rubiaceae*)

Підмаренник несправжній (*Galium spurium* L.) – археофіт антропогенного походження, ареал – європейсько-середземноморсько-сибірсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Підмаренник сланкий (*Galium humifusum* M.Bieb.) – кенофіт південноєвропейського походження, ареал – європейсько-давньосередземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт.

Родина Барвінкові (*Aprocynaceae*)

Барвінок малий (*Vinca minor* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, евтроф, ксеромезофіт, геліосціофіт, анемохор, антропохор.

Ваточник звичайний (*Asclepias syriaca* L.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-північноамериканський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт, полікарпік, мезотроф, ксеромезофіт, сціогеліофіт, анемохор, антропохор.

Порядок Шорстколистоцвіті (*Boraginales*)

Родина Шорстколисті (*Boraginaceae*)

Воловик лікарський (*Anchusa officinalis* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, монокарпік, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт.

Воловик польовий (*Anchusa arvensis* (L.) M.Vieb.) – археофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Горобине насіння польове (*Buglossoides arvensis* (L.) I.M. Johnst.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор.

Живокіст шорсткий (*Symphytum asperum* Lerech.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-кавказько-північноамериканський, ксенофіт, агріофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, мезофіт, геліофіт.

Липучка звичайна (*Lappula squarrosa* (Retz.) Dumort.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Незабудка польова (*Myosotis arvensis* (L.) Hill) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Огірочник лікарський (*Borago officinalis* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-азійський, ергазіофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт, барохор.

Чорнокорінь лікарський (*Cynoglossum officinale* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, дворічний трав'янистий монокарпік, оліготроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Порядок Пасльоновоцвіті (*Solanales*)

Родина Пасльонові (*Solanaceae*)

Блекота чорна (*Hyoscyamus niger* L.) – кенофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, баліст.

Дурман звичайний (*Datura stramonium* L.) – кенофіт південно-східноазійського походження, ареал – космополіт, ергазіофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, баліст.

Паслін чорний (*Solanum nigrum* L.) – археофіт південноєвропейського походження, ареал – європейсько-північноамерикансько-давньосередземноморський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, мезофіт, геліофіт.

Повій звичайний (*Lycium barbarum* L.) – археофіт східноазійського походження, ареал – голарктичний, ергазіофіт, епекофіт, фанерофіт, полікарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор.

Тютюн сільський (*Nicotiana rustica* L.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-північноамериканський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, барохор.

Порядок Губоцвіті (*Lamiales*)

Родина Маслинові (*Oleaceae*)

Бирючина звичайна (*Ligustrum vulgare* L.) – кенофіт центрально-південноєвропейського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ксенофіт, колонофіт, фанерофіт, полікарпик, мезотроф, ксеромезофіт, сціогеліофіт.

Бузок звичайний (*Syringa vulgaris* L.) – кенофіт балканського походження, ареал – європейський, ергазіофіт, сціогеліофіт.

Жимолость татарська (*Lonicera tatarica* L.) – кенофіт європейсько-східноазійського походження, ергазіофіт, колонофіт, фанерофіт, мезофіт, евтроф, геліофіт.

Маслинка вузьколиста (*Elaeagnus angustifolia* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – космополіт, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт, полікарпік, мезотроф, мезоксерофіт, геліосціофіт.

Маслинка срібляста (*Elaeagnus argentea* Pursh.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-північноамериканський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт, полікарпік, мезотроф, мезоксерофіт, геліосціофіт, антропохор.

Ясен пенсильванський (*Fraxinus pennsylvanica* Marshall) – кенофіт північноамериканського походження, колонофіт, фанерофіт.

Родина Подорожникові (*Plantaginaceae*)

Вероніка перська (*Veronica persica* Poit.) – кенофіт південно-західноазійського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт.

Вероніка польова (*Veronica arvensis* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Родина Глухокропивові (*Lamiaceae*)

Глуха кропива біла (*Lamium album* L.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, евтроф, мезофіт, геліофіт, автохор.

Глуха кропива пурпурова (*Lamium purpureum* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, евтроф, ксеромезофіт, сціогеліофіт.

Глуха кропива стеблообгортна (*Lamium amplexicaule* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпік, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, барохор.

Жабрій польовий (*Galeopsis ladanum* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-сибірсько-середземноморсько-ірано-туранський, ксенофіт, трав'янистий монокарпік, епекофіт, терофіт, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт, барохор.

Котяча м'ята справжня (*Nepeta cataria* L.) – археофіт східносередземноморського походження, ареал – західнопалеарктичний, ксенофіт, трав'янистий полікарпік, епекофіт, гемікриптофіт, мезотроф, ксеромезофіт, сціогеліофіт, барохор.

Котовник великоквітковий (*Nepeta grandiflora* M.Bieb.) – кенофіт кавказького походження, ареал – європейсько-кавказький, ергазіофіт, ергазіофігофіт, трав'янистий полікарпік, гемікриптофіт, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, барохор.

Меліса лікарська (*Melissa officinalis* L.) – кенофіт середземноморського походження, ефемерофіт, терофіт.

М'яточник чорний (*Ballota nigra* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-передньоазійський, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт.

М'ята польова (*Mentha arvensis* L.) – кенофіт гібридогенного походження, ареал – європейсько-середземноморський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, гігрофіт, сціогеліофіт, барохор, антропохор.

Собача кропива звичайна (*Leonurus cardiaca* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-північноамерикансько-середземноморсько-передньоазійський, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, ксеромезофіт, сціогеліофіт, барохор.

Чистець однорічний (*Stachys annua* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, барохор.

Шандра звичайна (*Marrubium vulgare* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор, барохор.

Родина Вовчкові (*Orobanchaceae*)

Перестріч гребінчастий (*Melampyrum cristatum* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – європейський, ксенофіт, ефемерофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезофіт, сціогеліофіт, барохор.

Родина Вербенові (*Verbenaceae*)

Вербена лікарська (*Verbena officinalis* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-ірано-туранський, ергазіофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий полікарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Порядок Айстроцвіті (*Asterales*)

Родина Айстрові (*Asteraceae*)

Амброзія полинолиста (*Ambrosia artemisiifolia* L.) – кенофіт північноамериканського походження, космополіт, ергазіофіт, агріоепекофіт, терофіт, монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор.

Будяк звичайний (*Carduus acanthoides* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – європейсько-середземноморський, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, одно-, дворічний монокарпик, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Будяк пониклий (*Carduus nutans* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор, антропохор.

Волошка розлога (*Centaurea diffusa* Lam.) – кенофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор, барохор.

Волошка синя (*Centaurea cyanus* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, одно-, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, сціогеліофіт, анемохор, барохор.

Ехінацея пурпурова (*Echinacea purpurea* (L.) Moench) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-передньо-азійський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпік, мезотроф, мезоксерофіт, сціогеліофіт, анемохор, антропохор.

Жовтий осот городній (*Sonchus oleraceus* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт.

Жовтий осот польовий (*Sonchus arvensis* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, мезофіт, сціогеліофіт.

Жовтий осот шорсткий (*Sonchus asper* (L.) Hill) – археофіт середземноморського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, евтроф, мезофіт, сціогеліофіт, анемохор, антропохор.

Злинка канадська (*Erigeron canadensis* L.) – евкенофіт північноамериканського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, монокарпік, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор.

Злинка однорічна (*Erigeron annuus* (L.) Pers) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-кавказько-північноамериканський, агріофіт, гемікриптофіт, мезотроф, мезофіт, геліофіт, анемохор.

Золотушник канадський (*Solidago canadensis* L.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-північноамериканський, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, полікарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор.

Нагідки лікарські (*Calendula officinalis* L.) – кенофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ергазіофіт, ергазіофігофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор, барохор.

Незбутниця дрібноцвіта (*Galinsoga parviflora* Cav.) – кенофіт південноамериканського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, евтроф, мезофіт, сціогеліофіт, анемохор, епізоохор, антропохор.

Нетреба звичайна (*Xanthium strumarium* L.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий

монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор.

Нетреба колюча (*Xanthium spinosum* L.) – кенофіт південноамериканського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, антропохор.

Полин гіркий (*Artemisia absinthium* L.) – археофіт ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, полікарпик, мезотроф, ксеромезофіт, сціогеліофіт.

Роман собачий (*Anthemis cotula* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезофіт, сціогеліофіт, анемохор, антропохор.

Ромашка лікарська (*Matricaria recutita* L.) – археофіт західноєвропейського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, мезофіт, геліофіт, анемохор.

Салат компасний (*Lactuca serriola* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, дворічний монокарпик, мезотроф, ксерофіт, геліофіт, анемохор.

Салат татарський (*Lactuca tatarica* (L.) С.А. Меу) – кенофіт ірано-туранського походження, ареал – космополіт, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, анемохор.

Соняшник бульбистий (*Helianthus tuberosus* L.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – голарктичний, ергазіофіт, епекофіт, гемікриптофіт, трав'янистий полікарпик, евтроф, мезофіт, геліофіт, барохор, антропохор.

Соняшник звичайний (*Helianthus annuus* L.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-американський, ергазіофіт, ефемерофіт, терофіт, трав'янистий монокарпик, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, барохор, антропохор.

Татарник звичайний (*Oenothera lamarckiana* L.) – археофіт середземноморського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, дворічний трав'янистий монокарпик, евтроф, мезоксерофіт, геліофіт, анемохор.

Триреберник непахучий (*Tripleurospermum inodorum* L.) – кенофіт помірно-європейсько-азійського походження, епекофіт, терофіт, монокарпік, мезотроф, мезоксерофіт, геліофіт.

Цикорій дикий (*Cichorium intybus* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – гемікосмополіт, ксенофіт, агріоепекофіт, гемікриптофіт, полікарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліофіт.

Чорнощир звичайний (*Iva xantifolia* Nutt.) – кенофіт північноамериканського походження, ареал – європейсько-американський, ксенофіт, епекофіт, терофіт, трав'янистий монокарпік, евтроф, ксеромезофіт, геліофіт, барохор.

Порядок Черсакоцвіті (*Dipsacales*)

Родина Жимолостеві (*Caprifoliaceae*)

Жимолость татарська (*Lonicera tatarica* L.) – кенофіт центральноазійського походження, ареал – європейсько-середземноморсько-азійський, ергазіофіт, ергазіофігофіт, фанерофіт, полікарпік, мезотроф, ксеромезофіт, геліосціофіт, антропохор.

Порядок Аралієцвіті (*Apiales*)

Родина Окружкові (*Apiaceae*)

Болиголов плямистий (*Conium maculatum* L.) – археофіт середземноморсько-ірано-туранського походження, ареал – європейсько-давньосередземноморський, ксенофіт, епекофіт, гемікриптофіт, монокарпік, мезотроф, мезофіт, сціогеліофіт.

Пастернак посівний (*Pastinaca sativa* L.) – кенофіт європейсько-кавказького походження, ареал – космополіт, епекофіт, мезофіт, сціогеліофіт, анемохор, гідрохор.

Собача петрушка звичайна (*Aethusa cynapium* L.) – археофіт середньоєвропейського походження, ареал – голарктичний, ксенофіт, епекофіт, терофіт, монокарпік, евтроф, мезоксерофіт, сціогеліофіт.

Словник термінів

Адвентивні види рослин поділяються:

за часом імміграції:

археофіт – немісцевий вид рослини, який іммігрував до кінця 15 ст.;

кенофіт – немісцевий вид рослини, який іммігрував між 16 ст. і кінцем 19 ст.;

за способом імміграції:

антропофіт – рослина (синантроп), що постійно зустрічається в фітоценозах або в агроценозах внаслідок несвідомого або навмисного впливу людини;

ергазіофіт – рослина, яка була навмисно завезена і культивована людиною, а потім поширена від місць її вирощування;

ксенофіт – рослина, інтродукована ненавмисно;

ксено-ергазіофіт – рослина, що культивується за межами досліджуваної території, але введена ненавмисно.

за способом натуралізації в агроландшафтах:

агріофіт – вид рослин, який досяг вищого ступеня натуралізації і вкорінюється в напівприродні та природні місцезростання;

агріоепекофіт – вид рослин, поширений на антропогенних, але трапляється і в напівприродних та природних місцезростаннях;

геміагріофіт – вид рослин, натуралізований переважно в напівприродних або порушених середовищах існування;

епекофіт – вид рослин, що повністю натуралізувався на антропогенних місцезростаннях;

ергазіофігофіт – вид рослин, що здичавів з культури й зосереджений поблизу місць культивування;

ефемерофіт – вид зі слабким ступенем натуралізації, який періодично заноситься в певну місцевість і швидко зникає;

колонофіт – вид рослин, котрий формує на антропогенно трансформованих або зрідка напівприродних ділянках невеликі, але більш-менш стабільні колонії і не виявляє тенденції до подальшого поширення.

за ареалом поширення:

ендемік – вид, який займає обмежену площу розселення і не зустрічається в інших частинах земної кулі;

космополіт – вид, який широко поширений й зустрічається на всіх або більшості континентів.

за типом життєвих форм (за Раункісром):

гемікриптофіт – трав'янистий багаторічник, бруньки відновлення якого закладаються близько до поверхні ґрунту й покриваються на зиму відмерлою надземною частиною;

терофіт – однорічна рослина, яка зимує у вигляді насіння або спор;

криптофіт - життєва форма трав'янистої багаторічної рослини, у якої бруньки відновлення закладаються в бульбах, кореневищах, цибулинах і знаходяться під землею або під водою. Поділяються на такі групи:

геофіт – вид, у якого бруньки відновлення розміщені на підземних органах (цибулинах, кореневищах, коренях);

гелофіт – рослина боліт та прибережжя, бруньки відновлення якої розташовані нижче дна водоймища;

гідрофіт – рослина, що прикріплена до ґрунту і нижньою частиною занурена у воду, бруньки відновлення зимують на дні водойм;

фанерофіт – життєва форма рослини, бруньки відновлення якої розташовані високо над землею і захищені від вимерзання лусками;

хамефіт – невисока рослина, бруньки відновлення якої знаходяться на зимуючих пагонах низько над землею (20-30 см) і захищені від вимерзання лусками, підстилкою та сніговим покривом.

життєві форми рослин (за Серебряковим):

монокарпик – рослина живе кілька років, квітує один раз і відмирає;

полікарпик – багаторічна трав'яниста рослина, що квітує багато разів.

за вимогами до трофності середовища існування:

евтроф – рослина, що мешкає на ґрунтах (чи у водоймах) з високим вмістом поживних речовин;

мезотроф – рослина, що надає перевагу середнім за забезпеченістю елементами живлення середовищам існування;

оліготроф – рослина, що мешкає на ґрунтах (чи у водоймах) з низьким вмістом поживних речовин.

по відношенню до вологи:

гігрофіт - рослина, що зростає у надмірно зволжених місцях існування;

мезофіт – рослина, що зростає у помірно зволжених місцях існування;

ксерофіт - рослина, що має неглибоку кореневу систему, добре витримує високий дефіцит вологи, слабо транспірує;

мезоксерофіт - рослина, пристосована до умов, дещо менш ніж середніх по запасах вологи в ґрунті, проміжний між ксеромезофітом і евксерофітом;
ксеромезофіт - рослини сухих середовищ, здатні переносити тривалу посуху;
геміксерофіт – рослина з невисокою стійкістю до зневоднення тканин;
гіперксерофіт - надксерофільні рослини, мешканці пустель.

за вимогливістю до освітлення:

геліофіт – світлолюбний вид рослин;
геліосціофіт – вид рослин, що найкраще почуває себе в затінених місцезростаннях, однак може переносити й достатнє освітлення;
сціофіт – тіньовий вид рослин;
сціогеліофіт – рослина відносно світлолюбна, але здатна витримувати помірне затінення;
терофіт – тіньовитривалий вид рослин, який здатний рости в затінених місцях і при недостатньому сонячному освітленні.

за способом розповсюдження насіння і плодів:

автохор – поширення плодів, насіння, спор та вегетативних частин рослинного організму за допомогою пристосувань самої рослини, без дії зовнішніх агентів;
анемохор – розповсюдження насіння і плодів за допомогою повітряними течіями;
антропохор - несвідоме перенесення насіння і плодів людиною;
барохор – розповсюдження насіння і плодів під дією сили тяжіння;
баліст - рослина, здатна механічно розкидати плоди, насіння або спори;
гідрохор - поширення плодів, насіння, спор та інших зачатків рослин за допомогою води;
ендозоохор – поширення насіння і плодів відбувається через травний тракт тварин.

